

Innhold

Forord	5
Del 1	
SKRIVEUTVIKLING	13
Artikkel 1	
Utforskning av perspektiver på tidlig skriveutvikling	15
<i>Gustaf B. Skar og Debra Myhill</i> <i>(oversatt fra engelsk av Anne Holten Kvistad og Ina Tjugen)</i>	
Sammendrag	15
Innledning	16
Transkripsjonskompetanse	17
Kognitiv utvikling	19
Lingvistisk og metalingvistisk utvikling	20
Motivasjon	22
Sosiokulturelle faktorer	23
Konklusjon	25
Artikkel 2	
«Se! Jeg kan skrive navnet mitt!»	34
<i>Assosiasjoner mellom navneskriving ved skolestart og skriftspråklige ferdigheter</i> <i>Monica Gundersen Mitchell, Bente Rigmor Walgermo,</i> <i>Per Henning Uppstad og Oddny Judith Solheim</i>	
Sammendrag	34
Innledning	35
Metode	40
Resultat og diskusjon	42
Oppsummering og implikasjoner	49
	7

Del 2

SKRIVEVANSKER OG KARTLEGGING 53

Artikkel 3

Ulike forståelser av vansker med skriving 55

Kari-Anne B. Næss, Gustaf B. Skar og Hilde Hofslundsengen

Sammendrag 55

Innledning 55

Vansker med skriving med utgangspunkt i teoretiske modeller 56

Vansker med skriving med utgangspunkt i medisinske klassifikasjonssystemer 60

Vansker med skriving med utgangspunkt i spesialpedagogisk faglitteratur 61

Vansker med skriving med utgangspunkt i intervensjonsforskning 63

Overordnet problematisering av de ulike tilnærmingene 65

Terminologi for vansker med skriving – fremtidens forståelse? 66

Konklusjon 69

Artikkel 4

Risiko for svake skriveferdigheter i tidlig skolealder. En retrospektiv studie ... 76

Bjarte Furnes og Trude Nergård-Nilssen

Sammendrag 76

Innledning 77

Metode 81

Resultater 84

Diskusjon 87

Konklusjon og anbefalinger 90

Artikkel 5

Skriveutvikling og tidlig innsats i barnehagen for å forebygge skrivevansker 96

Hilde Hofslundsengen og Eli Bjørhusdal

Sammendrag 96

Innledning 97

Metode 102

Resultat 104

Diskusjon 106

Praktiske implikasjoner 108

Artikkel 6

Kartlegging av skriveutvikling og skrivevansker på barnetrinnet 116

Anne Arnesen, Hilde Hofslundsengen og Kari-Anne B. Næss

Sammendrag	116
Innledning	117
Metode	121
Resultater	122
Diskusjon	130
Konklusjon	133

Del 3

FORSKNINGSBASERTE SKRIVETILTAK 137

Artikkel 7

Multimodal skriving i førsteklasse 139

Kari-Anne B. Næss og Asgjerd Veia Karlsen

Sammendrag	139
Innledning	139
Metode	143
Resultater	147
Drøfting	156
Konklusjon	159

Artikkel 8

Oppdagende skriving - for hånd og på tastatur 164

Marit Aars Eide, Hilde Henriksrud Svendsen og Kari-Anne B. Næss

Sammendrag	164
Innledning	165
Metode	169
Resultater	174
Drøfting av resultater	180
Konklusjon	182

Artikkel 9

Forebyggende og tidlig innsats i skriveopplæringen 186

Bente E. Hagtvet og Jørgen Frost

Sammendrag 186

Innledning 186

De forebyggende mulighetene i tidlig skrijving 188

Mediering av skrijving 191

Skriveutvikling og opplæringstiltak 195

Konklusjoner og praktiske implikasjoner 202

Artikkel 10

Hvordan kan skriveopplæringen gi rom for et mangfold av skrivere? 209

- En analyse av skriveundervisning på 1. og 2. trinn

Anne Håland, Kjersti Lundetræ og Oddny Judith Solheim

Sammendrag 209

Innledning 210

Metode 214

Resultater 215

Diskusjon 221

Oppsummering og implikasjoner 227

Artikkel 11

Tiltak for barn og unge med eller i risiko for skrivevansker

- en systematisk litteraturgjennomgang 232

Hilde Hofslundsengen, Hanne Næss Hjetland, Bjarte Furnes og Kari-Anne B. Næss

Sammendrag 232

Innledning 233

Metode 236

Resultat 238

Diskusjon 242

Implikasjoner for praksis 245

Artikkel 12

Skrivetiltak for elever med utviklingshemming

- en systematisk litteraturgjennomgang 250

Randi Karine Bakken og Kari-Anne B. Næss

Sammendrag 250
 Innledning 251
 Metode 255
 Resultater 258
 Diskusjon 264
 Konklusjon 269

Artikkel 13

Læreres bruk av digitale læringsressurser

som skrive støtte i begynneropplæringen 274

Wenke Mork Rogne, Siv M. Gamlem og Lina Rebekka Kobberstad

Sammendrag 274
 Innledning 275
 Metode 279
 Resultater 280
 Drøfting 285
 Konklusjon og implikasjoner 289

Artikkel 14

Stave- og skrive tiltak i klasserommet - fra forskning til praksis 293

Solveig-Alma Halaas Lyster

Sammendrag 293
 Innledning 294
 Modeller for skriving 294
 Intervensjoner som styrker skriveutviklingen 295
 Effekten av ulike skriveintervensjoner 297
 Praktiske tiltak i språk-, stave- og skrivearbeidet 298
 Konklusjon 307

Forfatterromtaler 312